Secţia pentru copii a Bibliotecii Judeţene Mureş la 53 de ani. Contribuţii la istoricul secţiei.

EMILIA CĂTANĂ
Biblioteca Judeţeană Mureş

Dezvoltarea bibliotecilor pentru copii şi tineret s-a realizat în strânsă legătură cu organizarea şi dezvoltarea primelor biblioteci publice.

La începutul secolului al XIX-lea, când are loc rapida dezvoltare industrială din Anglia, Franţa şi Germania, creşte şi numărul muncitorilor din oraşe. Puţinele şcoli publice nu făceau faţă numărului tot mai mare de copii. Printre revendicările muncitorilor s-a numărat şi dreptul la cultură. În Anglia au propus înfiinţarea de biblioteci şi săli de lectură, pentru completarea cunoştinţelor, formarea şi dezvoltarea gustului de lectură a muncitorilor. Pentru copii, ele urmau să devină un loc de instrucţie şi educaţie.

În S.U.A., bibliotecile publice şi sălile de lectură pentru copii s-au dezvoltat pentru a grăbi procesul de asimilare a emigranţilor şi pentru a asigura pregătirea corespunzătoare a muncitorilor din întreprinderi.

În ţările din nordul Europei, bibliotecile publice s-au dezvoltat datorită iniţiativei particulare. Astfel, Norvegia are o veche tradiţie a bibliotecilor, prima bibliotecă şcolară fiind înfiinţată în 1846. Până în 1907, toate centrele mai populate aveau săli de lectură pentru copii.

La noi în ţară, după primul război mondial, Ministerul Educaţiei Naţionale publică în 1922 un ***Regulament de instrucţiuni pentru funcţionarea bibliotecilor şcolare şi populare***.

Cercetători ca Lucian Bologa, Eugenia R. Marinescu, Dan Simionescu ş.a., studiază problema lecturii copiilor. Prima bibliotecă pentru copii se înfiinţează în Bucureşti, în 1937, din iniţiativa unor profesori, în strada Uranus. Ministerul Educaţiei prin Casa Şcoalelor, asigură un fond de carte şi

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)

detaşează ca bibliotecară pe o absolventă a şcolii de arhivistică şi paleografie, Zara Ileana.

Una dintre primele lucrări din literatura noastră bibliografică care se ocupă de literatura şi bibliotecile pentru copii este lucrarea ei de diplomă, ***Biblioteci pentru copii***, publicată în revista ***Viaţă şi şcoală***, în anul 1933. Biblioteca are o viaţă scurtă, de câteva luni, apoi se închide.

După 1946, are loc acţiunea de organizare a bibliotecilor publice şi a sălilor de lectură la oraşe şi sate, odată cu acestea organizându-se şi primele secţii pentru copii.

În hotărârea Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Române din august 1951, privind măsurile de trebuie luate pentru îmbunătăţirea activităţii bibliotecilor, se prevede înfiinţarea pe lângă bibliotecile regionale şi raionale de secţii pentru copii şi dotarea lor cu fond de carte şi mobilier corespunzător. În următorii ani, s-au înfiinţat secţii pentru copii, cu fond de carte separat de fondul de carte al bibliotecii pentru adulţi, până în anul 1958 funcţionând 50 de astfel de secţii, cu săli de lectură şi serviciu de împrumut.[1]

Începuturile Secţiei pentru copii a Bibliotecii Judeţene Mureş

Biblioteca centrală regională, actuala Bibliotecă Judeţeană Mureş, s-a constituit în anul 1913, în clădirea Palatului Culturii, în incinta căruia o aripă a fost consacrată în întregime cărţii şi lecturii, fiind dotată cu săli de lectură, depozite de cărţi şi mobilier corespunzător, asigurându-se dezvoltarea ei în perspectivă.[2]

Prima referire la biblioteca copiilor apare în presă în 1953: „*... În cadrul bibliotecii centrale mai funcţionează o bibliotecă pentru copii, situată în Parcul de Cultură şi odihnă „Lázár Ödön"... Cele peste 2000 de cărţi în limbile română şi maghiară sunt răsfoite de mânuţele copiilor, îmbogăţindu-şi de pe acum cunoştinţele literare. Colectivul de organizare al*

[1] Ilie Stanciu, ***Copilul şi cartea***, Bucureşti, Editura de Stat Didactică şi Pedagogică, 1958, p. 164-172.

[2] Dimitrie Poptămaş, Mészáros Iosif, ***Biblioteca Judeţeană Mureş*** [Ghid], Târgu-Mureş, Biblioteca Judeţeană Mureş, 1979.

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)

bibliotecii, format din responsabila Iuliana Kiss şi 24 de copii din toate şcolile se îngrijeşte ca micuţii cititori să primească cărţile cerute... Biblioteca întruneşte un număr de 600 cititori activi. Săptămânal se organizează vizitarea bibliotecii de către o clasă a unei şcoli... Se organizează sistematic recenzii de cărţi în faţa copiilor din şcoli."[3]

În perioada 1953-1959, numărul cititorilor fiind în creştere, secţia se confruntă cu lipsa de spaţiu.

În ziarul ***Steaua Roşie***, nr. 69 din 1961, apare articolul ***Biblioteca celor mici***: „*De curând s-a amenajat la parterul Palatului Cultural una din cele mai frumoase săli pentru biblioteci, destinată exclusiv copiilor şi şcolarilor... Având peste 6000 de volume din operele lui Creangă, Arghezi, Méhes György, Sadoveanu, Nagy István, Ispirescu etc. Dispune de un aparat pentru proiecţia diafilmelor care se bucură de o mare popularitate în rândul copiilor. Responsabila bibliotecii este Kovács Ana.*"[4]

Într-un articol din ziarul local în limba maghiară ***Vörös Zászló***, din 16 iulie 1962, găsim o altă referire la secţia de copii a bibliotecii: „*În anul 1960 biblioteca celor mici s-a mutat în Palatul Culturii. S-au investit 50.000 de lei pentru mobilier specific secţiei pentru copii. Este apreciată ca una dintre cele mai frumoase secţii pentru copii din ţară.*"[5]

În ***Steaua Roşie*** din 17 septembrie 1964, un mic articol semnalează că „*La biblioteca de copii, peste 2490 cititori au împrumutat 62818 cărţi.*"[6]

Un an mai târziu, în ianuarie 1965, aflăm din articolul ***Sporeşte numărul cititorilor*** că „*din primele zile ale anului, secţiile de împrumut cărţi ale Bibliotecii regionale din Târgu-Mureş au cunoscut o mare*

[3] ***Din activitatea bibliotecii centrale regionale***, în ***Steaua Roşie***, 14 noiembrie 1953, p. 2.

[4] Atanasie Popa, ***Biblioteca celor mici***, în ***Steaua Roşie***, nr. 69 (943), 22 martie 1961, p. 2.

[5] Articol publicat de Mészáros József, în ***Vörös Zászló*** la 16 iulie 1962.

[6] ***Steaua Roşie***, 17 septembrie 1964.

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)

animaţie. Secţia pentru copii, de asemenea, a înregistrat în acest an 866 de cititori, care au împrumutat 2632 de cărţi. Numărul cititorilor înregistraţi la această secţie în 10 zile din acest an depăşeşte cu peste 150 pe cel din perioada corespunzătoare a anului trecut."[7]

Presa anilor 1950-1960, reflectă transformările societăţii în agricultură, construcţii, industrie, învăţământ (alfabetizarea satelor) şi cultura. Între principalii „piloni" ai activităţii culturale, ca institutele de învăţământ superior, teatrele şi aşezămintele cultural-coregrafice, sunt amintite şi bibliotecile cu activităţile lor. Pe lângă articole referitoare la Biblioteca Regională Centrală, sunt foarte multe articole privind activitatea Bibliotecii Raionale Reghin şi a bibliotecilor comunale şi săteşti. În acei ani s-au construit multe şcoli şi cămine culturale la sate în care s-au dat spaţii pentru înfiinţarea de biblioteci şi dispensare medicale.

Şi oraşul Târgu-Mureş se dezvoltă mult, se construiesc noi cartiere (7 Noiembrie, Aleea Carpaţi) şi şcoli. Din articolul ***În graiul cifrelor***, apărut în ***Steaua Roşie***, în 5 martie 1965, aflăm că: „*În oraş funcţionează 6 şcoli medii, 21 şcoli generale, 7 şcoli profesionale şi 3 şcoli tehnice în care învaţă 20.000 de elevi. În ultimii ani s-au construit 126 săli de clasă.*"[8]

Astfel este justificată şi creşterea permanentă a numărului de cititori ai bibliotecii şi a frecvenţei utilizării bibliotecii.

Activitatea secţiei pentru copii este prezentată şi în numărul din 17 septembrie 1965 al ziarului ***Steaua Roşie***.

„*La Biblioteca de copii din Târgu-Mureş, înzestrată cu 26.000 volume de cărţi, s-au organizat 20 de prezentări de titluri din literatura română şi universală, expuse în limbile română şi maghiară. S-a organizat o întâlnire cu scriitorul Sütő András în sala festivă a liceului Bolyai. În timpul verii s-au organizat expoziţii. Serile de joi sunt rezervate vizionării filmelor cu poveşti. Bibliotecarele au organizat accesul liber la rafturile cu cărţi fixând şi indicatoare pe teme şi pe vârste. Prin această măsură organizatorică,*

[7] Sporeşte numărul cititorilor, cf. ***Steaua Roşie***, 13 ianuarie 1965, p. 1.

[8] ***În graiul cifrelor***, în ***Steaua Roşie***, 5 martie 1965, p. 3.

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)

interiorul bibliotecii a primit o altă înfăţişare, mai frumoasă şi mai atractivă. Numărul cititorilor în primele 8 luni ale anului s-a ridicat la 3085, care au citit 72.512 volume. Activitatea bibliotecii este împiedicată de lipsa spaţiului necesar pentru săli de lectură şi a unei săli mai spaţioase pentru organizarea unor activităţi de mai mare amploare. Se impune rezolvarea problemei lărgirii spaţiului secţiei de copii."[9]

Completarea şi organizarea fondului de carte

Fondul de carte al secţiei este enciclopedic, cu acces liber la raft. El a fost dezvoltat continuu de la înfiinţarea secţiei şi până astăzi.

Pe baza procesului verbal nr. 1 încheiat în ziua de 20 decembrie 1951 de către bibliotecarii bibliotecii Centrale Regionale Mureş, în baza căruia s-au verificat inventarele existente în bibliotecă, s-a constatat că din numărul de cărţi inventariate în Registrul Inventar, începând din anul 1913, anul înfiinţării bibliotecii, până în anul 1951, literatura pentru copii însuma un total de 2398 volume.

Până în anul 1953, anul desprinderii secţiei de copii din cadrul general, numărul volumelor de literatură pentru copii a crescut constant.

Data / anul	Număr volume literatură pentru copii
18 decembrie 1951	2398
1 aprilie 1952	2464
1 octombrie 1952	2915
31 decembrie 1952	3201
31 decembrie 1953	3536

Astfel, dacă în 1953 secţia avea un fond de carte de 3500 volume, în 1961 ajunge la peste 6000 volume, în 1965 la circa 26.000 volume, iar astăzi are un fond de 50.000 volume. Fondul de carte a crescut cu o medie de 600

[9] ***Biblioteca celor mici***, în ***Steaua Roşie***, 17 septembrie 1965, p. 2.

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)

volume pe an. După 1990 s-a înregistrat o scădere în achiziţia de carte pentru copii, dar în ultimii ani, media a crescut la aproximativ 800 volume pe an.

Anul	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Număr volume	827	859	758	772	988	694	708

Numărul cititorilor şi numărul volumelor împrumutate a crescut în general constant, cu unele mici oscilaţii, până în anul 1990, când se constată o scădere bruscă, o înjumătăţire a cifrelor de până atunci, conform următorului tabel:

Anul	**Numărul cititorilor**	**Numărul publicaţiilor împrumutate**	**Frecvenţa**
1953	259	7958	**-**
1954	23308	**-**	**-**
1955	1529	37958	22340
1956	2207	27099	**-**
1957	2235	46234	32700
1958	1741	35494	25095
1959	1768	32172	19839
1960	1352	27593	14582
1961	2101	47200	23449
1962	2455	55333	25284
1963	3013	80466	35986
1964	3129	93607	40123
1965	3753	103357	42018
1966	3467	107251	40269
1967	3552	108188	35572
1968	3571	102110	34982
1969	3590	89602	36793

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)

1970	3522	86647	33387
1971	3744	86615	33013
1972	3859	86006	33911
1973	4052	100975	42252
1974	5120	99945	44752
1975	4740	103442	50481
1976	5400	114933	54907
1978	5857	116778	52880
1979	5887	117426	53918
1980	6097	117008	50451
1981	6001	117506	52955
1982	4981	62869	29578
1983	4565	83386	-
1984	5727	107375	42327
1985	5771	110150	-
1986	5810	110225	43547
1987	5872	111878	49494
1988	5911	111334	47001
1989	6005	112588	48022
1990	3532	48073	19291
1991	3440	53881	22188
1992	3776	59243	26128
1993	4001	58498	28602
1994	4554	57617	29216
1995	4684	56750	29322
1996	4695	5504	29385
1997	3307	32854	17659
1998	4910	52530	26535
1999	4781	56720	32584
2000	6487	60740	34516
2001	5298	62109	34815
2004	4202	53599	29113

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)

2005	4118	49636	30370

Tabelul următor redă numărul de volume, pe domenii, achiziţionate în perioada 2000-2005.

An / Domeniu	**0**	**1**	**2**	**3**	**37**	**39**	**50 / 54**	**55 / 59**	**61**	**62 / 64**
2000	12	4	21	3	5	6	16	28	6	4
2001	10	-	4	-	5	-	48	41	1	3
2002	9	1	2	-	15	2	24	16	-	5
2003	23	6	9	-	18	-	44	31	11	5
2004	56	4	1	6	4	4	58	44	6	2
2005	28	9	7	6	1	1	22	48	-	6

An / Domeniu	**65**	**7 / 77**	**78 / 79**	**8**	**Lit. rom.**	**Lit. univ.**	**91**	**90 / 94**	**087.5**
2000	-	3	12	76	391	241	6	23	-
2001	-	1	3	73	277	266	5	21	-
2002	-	3	25	71	322	311	11	48	17
2003	3	6	2	76	441	295	6	12	6
2004	2	18	19	231	160	35	33	-	-
2005	1	-	9	41	203	285	6	28	7

După cum se observă, cele mai multe volume sunt la domeniul 821.135.1 - Literatura română. Acest domeniu răspunde procesului de învăţământ şi cerinţelor de lectură ale elevilor, la fel ca şi domeniul Literaturii universale.

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)

Domenii deficitare în numărul de volume şi titluri, comparativ cu cererea cititorilor sunt 1-Filosofie, Psihologie; 91-Geografie; 90/94-Istorie…

Instrumentele de informare în secţia pentru copii sunt:

Catalogul alfabetic pe nume de autori şi titluri de cărţi şi Catalogul sistematic, fişierul tematic şi cel analitic al lecturilor pentru clasele I-IV şi V-VIII.

Activităţi desfăşurate la Secţia pentru copii

De la înfiinţarea ei, Secţia pentru copii este locul a numeroase manifestări culturale: aniversări şi comemorări ale scriitorilor din literatura română şi universală (Mihai Eminescu, Ion Creangă, George Topârceanu, Elena Farago, Tudor Arghezi, Hans Christian Andersen ş.a.), lansări de carte pentru copii, şezători literare, întâlniri cu scriitori mureşeni, expoziţii de pictură ale cercurilor de pictură de la Palatul Copiilor şi de la grădiniţe şi şcoli din oraş, serbări cu ocazia sărbătorilor de iarnă, de 1 iunie, de 8 martie etc.

Bibliotecarele secţiei pentru copii



Anica Maşca s-a născut la 1 august 1954 în Şăulia, judeţul Mureş. A terminat Liceul Pedagogic Târgu-Mureş - secţia învăţători, promoţia 1969-1974. A lucrat 11 ani ca educatoare, apoi s-a angajat la Biblioteca Judeţeană, unde de 19 ani lucrează la Secţia pentru copii.

În 1989 urmează cursul „Introducere în bazele biblioteconomiei." În anul 1996 obţine gradul I, iar în anul 2002 i se acordă titlul de „Bibliotecara anului."



În cadrul secţiei organizează numeroase manifestări artistice, lansări de carte, matineuri şi şezători literare, concursuri literare.

Simó Mária s-a născut la 18 iunie 1944 în Miercurea Ciuc. A absolvit Liceul Teoretic din Miercurea-Ciuc în anul 1962, apoi a urmat Şcoala

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)

Postliceală de specializare în biblioteconomie din Bucureşti, promoţia 1969. Între anii 1964-1965 a lucrat la biblioteca din Corunca. Între anii 1965-1977 a lucrat la biblioteca din Miercurea Ciuc, iar din 1979 până în 2002, când s-a pensionat, la Biblioteca Judeţeană Mureş.

Emilia Cătană s-a născut la 20 februarie 1961 în Târgu-Mureş. După absolvirea Liceului „Al. Papiu Ilarian" în 1980, urmează cursurile Facultăţii



de Tehnologia Construcţiilor de Maşini în cadrul Universităţii Braşov. Din 1985 până în 1992 activează ca inginer în domeniul pentru care s-a pregătit, apoi îşi schimbă orientarea profesională. Lucrează la diferite firme şi, în anul 2000, este angajată în urma unui concurs, la Biblioteca Judeţeană Mureş ca bibliotecar debutant.

În perioada iulie 2001 - mai 2002 urmează cursurile postuniversitare de Biblioteconomie organizate de Ministerul Culturii şi Cultelor obţinând calificarea de bibliotecar. Lucrează la Secţia pentru copii de 6 ani, iar în această perioadă a organizat aniversări de scriitori, concursuri literare, expoziţii de pictură. În anul 2005 a urmat cursul postuniversitar de perfecţionare „Management de bibliotecă" al Universităţii de Vest Timişoara, Facultatea de Ştiinţe Economice.



Simona Bleahu s-a născut la 4 mai 1965 în Târgu-Mureş. A absolvit liceul la Târgu-Mureş în 1982. Între anii 1982-2003 a lucrat ca tehnician la Întreprinderea IMATEX/CCSITMIU.

Din martie 1993 este angajată a Bibliotecii Judeţene Mureş, iar din anul 2002 lucrează în Secţia pentru copii, perioadă în care a organizat expoziţii de pictură, aniversări de scriitori, concursuri pe diferite teme. A urmat cursurile de biblioteconomie organizate de Ministerul Culturii şi Cultelor.

Csiki Ramona s-a născut la 26 noiembrie 1967, în Târgu-Mureş. A absolvit liceul în 1986, apoi s-a angajat la S.C. MOBEX S.A. unde a lucrat ca bobinator electromecanic în perioada 1986-2005.

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)



În anul 2003 a urmat cursul şi a obţinut atestatul de administrator public. La începutul anului 2006, în urma unui concurs, a fost angajată la Biblioteca Judeţeană Mureş şi repartizată la Secţia pentru copii. A participat la organizarea unor aniversări de scriitori.

Illyés Claudia - Carolina s-a născut la 6 iunie 1969 la Târgu-Mureş.



A absolvit Liceul Agricol din localitate în anul 1987, specialitatea zootehnist – mecanizator, şi a început să lucreze ca zootehnist la C.A.P. Livezeni. A fost angajata mai multor firme în diverse posturi (vânzătoare, secretară - dactilografă).

În anul 2003 a fost angajată prin concurs la Biblioteca Judeţeană Mureş. A urmat cursurile de biblioteconomie organizate de Ministerul Culturii şi Cultelor.

De la înfiinţarea secţiei pentru copii a bibliotecii, au mai lucrat aici, pentru perioade mai scurte sau mai lungi de timp doamnele: Nagy Aranka, Berki Ibolya, Kiss Iuliana, Kovács Ana, Melinda Lăcătuş, Kiss Judit, Gabriela Frum, Fábián Irén, Emilia Vidican, Aurica Spinei, Jászberényi Emese, Koffol Katalin, Olimpia Cozma, Laura Aldea, Elena Hodoş, Tereza Mureşan, Angela Fanea Macarie, Kovács Éva, Lázár Karolina, Raduly Erzsébet.

Această lucrare reprezintă o introducere la istoricul secţiei pentru copii a Bibliotecii Judeţene Mureş. Presa locală consultată, urmărind începuturile secţiei, cuprinde doar anii 1953-1965.

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)

Mureş County Library' s Children Section at the 53rd Anniversary. Some Aspects Concerning the Development of the Section

Abstract

The purpose of this paper was to study the beginnings of Children' s Section, reflected in local newspapers between 1953-1965. The foundation of such a section was required by two main factors: the raising number of school-age children, who needed library' s services, and their special need of permanent education.

Nowadays, Children Section represents an important compartment of county library. Its fonds are enriched all the time and totalise about 50.000 bibliographic unities. It is also the host of important cultural events, such as painting exhibitions, contests, literary meetings etc.

BDD-A19345 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:36:18 UTC)